AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
“NAXÇIVAN” UNİVERSİTETİ
FƏNN SİLLABUSU

Təsdiq edirəm : dos, H.Məmmədov

Tarix :08 sentyabr 2022

Fənnin təsviri	**Fənn (adı, krediti)**	Sosial sahələrin iqtisadiyyatı
	Fakültə	İqtisadiyyat
	İxtisas	İqtisadiyyat
	Səviyyə(bakalavriat,magistratura)	Bakalavriat səviyyəsi
	Kurs	IV
	Semestr	I
	Təlimçi	Əsgərova Məhsəti Rafiq qızı
	e-mail	mehseti_74@mail.ru
	Telefon	(060)-315-10-55
	Dərs günləri və saatları	I gün 1,3-cü s.,III-cü gün 3s,IV gün 3s(a), V gün 1-ci saat,
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Baza/ Seçmə	Baza fənni	
Tələb olunan dərsliklər və dərs materialları	**Əsas ədəbiyyatlar.** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar.** 3. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011 4. R. Abdullayeva. Sosial sferanın iqtisadiyyatı. Bakı 2009 5. Əlirzayev Ə.Q. İqtisadi vəsosial idarəetmə: Bazar iqtisadiyyatı, metodoloji prinsiplər, qanunauyğunluqlar, Bakı. Diplomat nəşriyyatı, 1997. 6. Əliyev A., Qasımov N. Azərbaycanda əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinin aktual problemləri, B., Səda nəşriyyatı, 2000, 7. Əliyev A.6, Şəkərəliyev A. Bazar iqtisadiyyatına keçid: dövlətin iqtisadi siyasəti, B., Bakı Universiteti , 2002, 8. Xudiyev N.N. Dövlət sığortası və sığorta mü- nasıbətlərinin təkmilləşdirilməsi, B., 1993,	
İstifadə ediləcək web səhifələr		
Fənnin xülasəsi	Sosial sahələrin iqtisadiyyatı - ehtiyatların məhdudluğu şəraitində, təhsil, mədəniyyət və incəsənət, səhiyyə, sərnişin nəqliyyatı və rabitə, bədən tərbiyəsi və idman, turizm xidməti, sosial təminat, mənzil -kommunal təsərrüfatı, maliyyə - kredit və digər sahələrdə yaranan iqtisadi münasibətlər sistemini tədqiq edən elmdir. Sosial inkişafın və sosial tənzimlənmənin mahiyyəti,onun iqtisadi artımda rolu və sosial sahələrin idarə edilməsinin prinsipləri və metodikaları, inkişafın və sosial tənzimləmənin mahiyyəti, sosial inkişafın nəzəri-metodoloji aspektlərinin resurs təminatı və təşkil idarə olunması mexanizmləri ayrı-ayrı verilmişdir. İslahatlara uyğun olaraq əhalinin həyat səviyyəsi və sosial müdafiəsi , təhsil, səhiyyənin , xidmət sferasının iqtisadi əsaslarıvə onların bazar iqtisadiyyatı şəraitində planlaşdırılması və idarə və idarə olunmasının əsas istiqamətləri göstərilmişdir.	
Fənnin məqsədləri	Bazar iqtisadiyyatı şəraitində sosial inkişafın və sosial tənzimlənmənin mahiyyəti,onun iqtisadi artımda rolu və sosial sahələrin idarə edilməsinin prinsipləri və metodikaları, sosial inkişafın nəzəri-metodoloji aspektlərinin resurs təminatı və təşkil idarə olunması	

	araşdırmalarını formalaşdırmaq , inkişaf problemlərinin əhatəli şəkildə öyrənilməsini təşkil edir. Təqdim edilən fənnin məqsədi tələbələrə islahatlara uyğun olaraq əhalinin həyat səviyyəsi və sosial müdafiəsi , təhsil, səhiyyənin , xidmət sferasının iqtisadi əsasları və onların bazar iqtisadiyyatı şəraitində planlaşdırılması və idarə olunmasının əsas istiqamətlərini ətraflı izah etmək və göstərməkdir. Sosial sahələrin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi sahəsində qarşıya qoyulan əsas məqsədlər sırasında əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə şərait yaradan maddi və xidmət sferasını inkişaf etdirmək, əhalinin tələbatına uyğun istehsal, istehlak, bölgü və mübadilə proseslərini və əsas növlərini yaratmaqdan ibarətdir. Sosial sfera insanla bölgü, istehsal və istehlak münasibətlərini formalaşdır. Müasir şəraitdə iqtisadi və sosial inkişafın əsas istiqaməti yaşayış üçün zəruri olan maddi və mənəvi nemətlərin çoxluğunu yaratmaq və onun ədalətli bölgüsünü təsdiq etməkdir.Sosial sahələr mahiyyət etibarı ilə mənəvi dəyərlər yaradır.	
Öyrənim nəticələri	Kursu bitirdikdən sonra tədris proqramını tam və yüksək səviyyədə öyrənmiş tələbələr aşağıdakıları mənimsəmiş olurlar: - Sosial sahələrin təsnifatını, mahiyyətini və xüsusiyyətlərini; - Sosial sahələrin iqtisadi inkişafda rolunu; - Respublikada sosial sahələrin ikişafının prioritet istiqamətlərinin müəyyənləşdrilməsi; - Respublikada sosial sahələrin ayrılıqda inkişafı xüsusiyyətlərini.	
Tədris metodları	**Mühazirə**	45saat
	Qrup müzakirəsi	30saat
	Təcrübi məşğələ	
	Simulyasiya	
	Layihə	
	Digər	
Qiymətləndirmə	**Mövzunun mənimsənilməsi**	**Faiz nisbəti (%) və ya bal**
	Balların maksimum miqdarı	100 bal
	1. Semestr ərzində toplanmış maksimum bal	50 bal (50%)
	- Dərsə davamiyyətə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Tələbələrin sərbəst işinə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Seminar və laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə maksimum bal	30 bal (30%)
	Qeyd: seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3 (üç qiyməti olduğu halda, ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə tələbəyə bal hesablanmır.	
	2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum bal	50 bal (50%)
	3. Fənnin mənimsənilməsi qaydası: semestr ərzində imtahan nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir. - 51 baldan aşağı – "qeyri kafi" – F - 51 – 60 - "qənaətbəxş" – E - 61 – 70 – "kafi" – D - 71 – 80 – "yaxşı" – C - 81 – 90 – "çox yaxşı" – B - 91 – 100 – "əla"	
	Cəmi:	**100 bal (100%)**
Qiymətləndirmə metodları	**Tapşırıqlar:** Tapşırıq olaraq tələbələrə aşağıda qeyd olunmuş sərbəst mövzular verilir və semestr ərzində qiymətləndirilir.	

	<u>Sərbəst iş mövzuları:</u> 1.Sosial sahələrini iqtisadiyyatı və idarə olunmasının mahiyyəti 2.Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə olunması” kursunun məqsədi və vəzifələri. 3.Sosial sahələrin təsnifatı.və xarakterik xüsusiyyətləri. 4.Sosial sferanın maliyyələşdirilməsində dövlət büdcəsinin rolu. 5.Sosial sahələrdə əmək məsrəflərinin xüsusiyyətləri. 6.Əmək ehtiyatları və onların sosial sferaya cəlb edilməsi. 7.Tələbat sistemi, onun mahiyyəti və strukturu. 8.Tələbatın təsnifatı, formaları və istehlakın formalaşmasının əsas mənbələri. 9.Əhalinin həyat səviyyəsi anlayışı. 10.Sosial siyasət anlayışı. Sosial siyasətin əsas blokları. 11.Əhalinin sosial müdafiəsi anlayışı. 12.Sosial müdafiə sisteminin əsas istiqamət və formaları. 13.Sosial təminatın iqtisadi mahiyyəti. 14.Sosial xidmət anlayışı.Sosial xidmətin formaları. 15.Pensiya təminatı. Pensiyaların səviyyəsi,differensiyası və artım meylləri. 16.Əhalinin sosial müdafiə sistemində sosial sığorta. Sığortanın növləri. 17.Tibbi sığorta və əhalinin sağlamlığınn və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi. 18.Maddi xidmətlər sferasında bazar münasibətlərinin xüsusiyyətləri. 19.Nəqliyyat və rabitə xidmətinin sosial yönümü. 20.Mənzil-kommunal sahələrinin iqtisadiyyatı. Mənzil fondu və saxlanması. 21.Müasir şəraitdə təhsil sistemi, onun strukturu və ölkənin sosial-iqtisadi inkişafında onun rolu. 22.Təhsil sisteminin tənzimlənməsi problemləri. Ödənişli təhsil və təhsilə dövlət yardımı. 23.Elmin potensialı və onun tənzimlənməsi xüsusiyyətləri. 24.Mədəniyyət münasibətlərində bazar münasibətlərinin xüsusiyyətləri. 25.Bədən tərbiyəsi və idmana dövlət qayğısı.İdmanda biznes və sponsorluq. 26.Səhiyyə sisteminin strukturu və bazar şəraitində səhiyyə sisteminin əsas xüsusiyyətləri. 27.Səhiyyə sisteminin mövcud vəziyyəti və ona təsir edən amillər. 28.Turizmin sosial- iqtisadi mahiyyəti 29.Turizm biznes sahəsi kimi. 30.Azərbaycanda turizmin inkişafı istiqamətləri. **Təqdimat:**Slayd formasında hazırlanaraq təqdim edilən təqdimatlar “GÖRÜRƏM, EŞİDİRƏM VƏ YADDA SAXLAYIRAM” prinsipinə əsasən qiymətləndirilir.
Qaydalar	**Davamiyyət:** Fənn üzrə ayrılmış bütün saatların 25%-dən çoxunda iştirak etməyən tələbə imtahana buraxılmır. **Buraxılmış imtahan və ya tapşırıqlar:** Tələbə planlaşdırılan təqdimatda və ya imtahanda iştirak edə bilməyəcəyi təqdirdə əvvəlcədən məlumat verməlidir. Tam sinif iştirakı və təyin olunmuş ev tapşırığını yerinə yetirilməsi gərəklidir. Tədqiqat işlərində, hazırlanmış layihələrdə istifadə olunan mənbələrə istinad verilməlidir. Bununla birlikdə, tələbə tərəfindən təhlil edilmədən, yalnız istinad və sitatlardan ibarət olan hər

		hansı bir tədqiqat işi qəbul edilə bilməz. Testlər zamanı köçürmə, təyin edilmiş qaydalara tabe olunmadığı təqdirdə tələbə imtahan nəticəsinin ləğv olunmağı ehtimalı daxil olmaqla cəzalandırılacaqdır. Təqdimatların / layihə sənədlərinin mövzuları fənni tədris edən müəllim tərəfindən əvvəlcədən müəyyənləşdiriləcəkdir. Müəllim ilə əvvəlcədən razılaşdırıldığı təqdirdə digər tələbələrlə əməkdaşlığa icazə verilə bilər.	
İlkin cədvəl			
Həftə	**Tarix**	**Mühazirə mövzuları**	**Dərslik / Tapşırıq / Ədəbiyyat**
1.	16.09.2022	**Mövzu: 1.** **Sosial sahələrin iqtisadiyyatı fənninin məqsədi və əsas vəzifələri.** Müasir iqtisadiyyat və onun xüsusiyyətləri. İqtisadiyyatın qloballaşması, ixtisaslaşması, maddi xarakteri və sosiallaşması. İqtisadiyyatın maddi istehsal və sosial sektora bölgü meyarı. “Sosial sahələrin iqtisadiyyatı” fənninin məqsədi və vəzifələri. Sosial infrastruktur anlayışı. Fənnin predmeti və konseptual əsasları. Fənnin əsas qanunları və qanunauyğunluqları. Sosial sahələrin təsnifatı. Sosial sahələrin funksiyaları. Sosial sahələrin xarakterik xüsusiyyətləri.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
2.	19.09.2022	**Mövzu 2.** **Sosial sahələrin resurs potensialı.** Sosial sferanın ümumi xarakteristikası və kadr strukturu. Əmək ehtiyatları və onların sosial sfera sahələrinə cəlb edilməsinin iqtisadiyyatın inkişafının sürətləndirilməsində rolu. Kadrların hazırlanması və ixtisasın artırılması sistemləri. Sosial sferada kapital qoyuluşu. Sosial sfera sahələrində əsas fondlar. Sosial sahələrdə əsas vəsaitlərin dinamikası və strukturu.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
3.	23.09.2022	**Mövzu 3.** **Demoqrafiya proseslərinin tənzimlənməsi**. Azərbaycan Respublikasında demoqrafiya sahəsində dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri və prinsipləri. Demoqrafiya sahəsində dövlət siyasətinin əsas məqsədi .Demoqrafiya sahəsində dövlətin əsas vəzifələri.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
4.	26.09.2022	**Mövzu 4.** Sosial sahələrin	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları

		maliyyələşməsi. Sosial sahələr xarakter etibarı ilə az material tutumlu, əmək tutumlu və az maliyyə tutumlu sahələrdir.Dövlət büdcəsi. Büdcədən kənar fondlar. Sosial müdafiə fondu. Sosial müdafiə fondlarının maliyyə funksiyası . Sosial sahələrin maliyyələşməsi.	2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
5.	26.09.2022	**Mövzu 5.** **Sosial siyasətin formalaşması və həyata keçirilməsinin nəzəri əsasları.** Sosial siyasət və onun əsas istiqamətləri. Sosial siyasət anlayışı. Dövlətin sosial siyasəti və sosial təminat: qarşılıqlı əlaqə və qarşılıqlı təsir. Sosial siyasətin əsas istiqamətləri. Demoqrafiya proseslərinin tənzimlənməsi. Sosial vəziyyət və onu formalaşdıran ictimai şərtlər. Sosial siyasətin modelləri və strategiyası. İnsan kapitalı. Sosial hüquq.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
6.	30.09..2022	**Mövzu 6** **Sosial siyasətin əsas istiqamətləri: əhalinin sosial müdafiəsi.** Həyat səviyyəsi, xüsusiyyətləri və ona təsir edən amillər. Əhali gəlirlərinin və xərclərinin səviyyəsi. İslahatlar şəraitində əhalinin sosial müdafiəsinin obyektiv zəruriliyi. Əhalinin sosial iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və yoxsulluğun aradan qaldırılması yolları. Dövlətin sosial siyasəti. Sosial müdafiə sistemi və onun quruluşu. Pensiya təminatı, pensiyaların səviyyəsi, differensiyası və artım meylləri.	**Əsas ədəbiyyatlar** 2. Mühazirə materialları 3. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011 2. R. Abdullayeva. Sosial sferanın iqtisadiyyatı. Bakı 2009 **3.** Əlirzayev Ə.Q. İqtisadi və sosial idarəetmə: Bazar iqtisadiyyatı, metodoloji prinsiplər, qanunauyğunluqlar, Bakı. Diplomat nəşriyyatı, 1997.
7.	03.10.2022	**Mövzu 7.** **Sosial siyasətin müxtəlif modelləri və strategiyaları.** Sosial vəziyyət və onu formalaşdıran ictimai şərtlər. Sosial siyasətin əsas mövzusu , sosial siyasətin obyekti,sosial siyasətin subyektləri, Sosial siyasətin modelləri və strategiyası, Sosial siyasətin İsveç modeli: Sosial rifahın dövlət modeli:	**Əsas ədəbiyyatlar** 1 Mühazirə materialları 2 Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011 2. R. Abdullayeva. Sosial sferanın iqtisadiyyatı. Bakı 2009

		Sosial istiqamətlənmiş bazar təsərrüfatı modeli; Bazar sosial modeli:	3. Əlirzayev Ə.Q. İqtisadi və sosial idarəetmə: Bazar iqtisadiyyatı, metodoloji prinsiplər, qanunauyğunluqlar, Bakı. Diplomat nəşriyyatı, 1997.
8.	07.10.2022	**Mövzu 8.** **Əhalinin həyat səviyyəsi və yaşayış minimumunun tənzimlənməsi.** Əhalinin həyat səviyyəsi və yaşayış minimumu. Tələbatın formalaşmasının əsas amilləri. Həyat səviyyəsinin tənzim olunması xüsusiyyətləri. Demoqrafik, təbii artım, əhali amili;İqtisadi vəziyyət, inkişaf amili;Təbii coğrafi şərait; Xarici-iqtisadi əlaqələr, əməkdaşlıq, idxal, ixrac; Sosial müdafiə, əhali gəlirləri, əmtəə təklifi. Əhali gəlirlərini formalaşma mənbələri Yaşayış minimumu- Sintetik göstəricilər sistemi. Əhalinin həyat səviyyəsinin tənzimlənməsinin sosial - iqtisadi problemləri.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011 2. Əliyev A., Qasımov N. Azərbaycanda əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinin aktual problemləri, B., Səda nəşriyyatı, 2000, 3. R. Abdullayeva. Sosial sferanın iqtisadiyyatı. Bakı 2009 Əlirzayev Ə.Q. İqtisadi və sosial idarəetmə: Bazar iqtisadiyyatı, metodoloji prinsiplər, qanunauyğunluqlar, Bakı. Diplomat nəşriyyatı, 1997.
9.	10.10.2022	**Mövzu 9.** **Sosial inkişaf və onun planlaşdırılması.** Sosial inkişafın dövlət tənzimlənməsi və idarə edilməsi Sosial sferanın tənzimlənməsində və idarə edilməsində dövlət tədbirləri. Sosial tədbirlərin əsas istiqamətləri. Sosial inkişafın dövlət tənzimləməsinin və idarə edilməsinin əsas obyektləri. Sosial tənzimləmənin maliyyə əsasları. Sosial inkişafın iqtisadiyyatın inkişafında rolu və qarşılıqlı əlaqəsi. Sosial inkişafın qanunvericilik bazası.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
10.	10.10.2022	**Mövzu 10.** **Əmək bazarı və onun tənzimlənməsi.** Əmək bazarı və onun xarakteristikaları. Beynəlxalq əmək bölgüsü. Əmək bazarına təsir edən amillər. Əmək bazarında tələb və təklif, Əmək bazarının seqmentasiyası, İşsizlik. İşsizliyin səviyyəsi. Əmək bazarı və məşğulluğun sosial iqtisadi əsasları. Beynəlxalq	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı:

		istehsal kooperasiyası.	2011
11.	14.10.2022	**Mövzu 11.** **Sosial sahələrin idarə edilməsi.** iqtisadiyyatda sosial sfera sahələrinin idarə edilməsi mexanizmi, Sosial sferanın dövlət tərəfindən idarə olunması, sosial siyasətin məqsədlərinin həyata keçirilməsi, həyat səviyyəsini, sosial rifahı, əhalinin məşğulluğunu, ona sosial yardımı təyin edən qanunla müəyyənləşdirilmiş impreativlərə əsaslanan mexanizmlər, Sosial inkişafın idarə edilməsi dedikdə, sosial siyasətin işlənib hazırlanması və həyata keçirilməsi, insanlar üçün sosial standartlara uyğun optimal həyat fəaliyyəti şəraitinin yaradılması üzrə dövlət hakimiyyəti orqanlarının, qeyri- dövlət strukturlarının və əhalinin məqsədyönlü, cəmiyyətin bütün üzvlərinə nüfuz edən fəaliyyəti.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 3. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011 4. Əliyev A.6, Şəkərəliyev A. Bazar iqtisadiyyatına keçid: dövlətin iqtisadi siyasəti, B., Bakı Universiteti , 2002,
12.	17.10.2022	**Mövzu 12.** **Tələbat sistemi və istehlakın idarə edilməsi.** Tələbat və istehlakın iqtisadiyyatı iqtisadi və sosial inkişafın meyar və göstəriciləri sistemində, Tələbatın formalaşması, tələbat növləri. İstehsal tələbatı, Maddi nemətlərə olan tələbat; Mənəvi nemətlərə olan tələbat; Sosial tələbat. Tələbatın təsnifat formaları Tələbatın ödənilmə dərəcəsi. Gəlirlər və tələbat arasında əlaqə. Tələbat və istehlakın proqnozu.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. Əliyev A.6, Şəkərəliyev A. Bazar iqtisadiyyatına keçid: dövlətin iqtisadi siyasəti, B., Bakı Universiteti , 2002,
13.	21.10.2022	**Mövzu 13.** **Əhaliyə göstərilən maddi xidmətlər.** Ölkənin iqtisadiyyatındakı xidmət sahəsinin rolu, istehlak növünün özünəməxsus təşkilinin və idarə olunmasının mexanizmləri. Xidmət sferasının makroiqtisadi idarə olunması-Xidmət sferasının makroiqtisadi aspektləri, onun iqtisadi potensial olaraq daha geniş spektrda proqnozlaşması və respublikanın digər potensial imkanlanmn bu sahə ilə əlaqədə tarazlı inkişafı. Dövlətin xidmət sferasının tənzimlənməsində rolu.Cəmiyyətin inkişafında	. **Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. Əliyev A.6, Şəkərəliyev A. Bazar iqtisadiyyatına keçid: dövlətin iqtisadi siyasəti, B., Bakı Universiteti , 2002,

		rabitənin rolu. Bazar iqtisadiyatı şəraitində rabitə xidmətinin inkişafı. Bazar iqtisadiyyatına keçidlə əlaqədar olaraq ticarətin və ictimai iaşənin təşkili, onun strukturunun dəyişdirilməsində əsaslı mütərəqqi dəyişikliklər.	
14.	24.10.2022	**Mövzu 14.** **İnformasıya, konsaltınq və audıt xıdmətlərı.** informasiyanın toplanılması, işlənilməsi və təhlil edilməsi, Marketinq informasiyası, informasiya xidmətləri bazarı Konsaltinq xidmətləri fərqləndirici xüsusiyyətləri: Audit anlayışı, auditor xidmətləri . Respublikamızda auditor fəaliyyəti. Audit yoxlaması məcburi və ya könüllü (təsərröfat subyektinin öz təşəbbösö ilə) ola bilər. Auditor xidməti Auditor təşkilatı, Auditorlar Palatası, Auditorlar Palatasının funksiyaları , Auditor yoxlamasının aparılması qaydaları. Daxili və xarici audit nəzarəti , Xarici audit sərbəst auditorlar və audit təşkilatları .	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. Əliyev A.6, Şəkərəliyev A. Bazar iqtisadiyyatına keçid: dövlətin iqtisadi siyasəti, B., Bakı Universiteti , 2002,
15.	24.10.2022	**Mövzu 15.** **Sosial sığorta anlayışı.** Sığortanin mahiyyəti və funksiyaları. Sığortanın növləri. Əhalinin sosial müdafiəsi sistemində sosial sığorta. Sosial təminatlar və əhalinin rifahının yaxşılaşdırılması problemləri. Sosial sığorta fondunun maliyyə problemləri və islahat perspektivləri. Məcburi sosial sığorta vəsaitləri. Ödəmələrin və xidmətlərin funksional təyinat üzrə təsnifatı. Pensiyaların verilməsi. Pensiya təminatına yönəldilmiş sosial sığorta ehtiyatlarının həcmini müəyyənləşdirən amillər.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011 2. Xudiyev N.N. Dövlət sığortası və sığorta münasıbətlərinin təkmilləşdirilməsi, B., 1993,
16.	28.10.2022	**Mövzu 16.** **Sosial infrastrukturun idarə edilməsi sistemi və mexanizmləri.** Sosial tənzimlənmənin maliyyə mexanizmləri. Xidmət sahələrinin sosial xidmətlərinin tənzimlənməsi mexanizmləri. əhali istehlakının idarə edilməsi mexanizmləri.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar**

			3. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
17.	31.10.2022	**Mövzu 17.** **Qeyri-kommersiya sahələrinin idarə edilməsi.** könüllü fəallıq (volontyor) sektoru filantropik xeyriyyə sektoru - qeyri-dövlət təşkilatlarının miqdarı. Qeyri-kommersiya sahələrinin təmin etdiyi məşğulluq səviyyəsi: Şəxsi ianələrin həcmi: Qeyri-kommersiya sektorunun iqtisadi durumu, onun müstəqil rolu və nəzəri əsasları .İqtisadiyyatın qeyri-kommersiya sektorunun nəzəri konsepsiyaları.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. Əliyev A.6, Şəkərəliyev A. Bazar iqtisadiyyatına keçid: dövlətin iqtisadi siyasəti, B., Bakı Universiteti , 2002,
18.	04.11.2022	**Mövzu 18.** **Təhsil sisteminin tənzimlənməsi və idarə edilməsi mexanizmləri.** Cəmiyyətin inkişafında təhsilin rolu. Təhsil sisteminin xüsusiyyətləri. Təhsildə və onun müxtəlif pillələrində bazar münasibətlərinin xüsusiyyətləri. Təhsil müəssisələrinin standartları və proqramı.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
19.	07.11.2022	**Mövzu 19.** **Elm sahəsinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi.** Yüksək intellektə malik insan kapitalının formalaşmasında, davamlı inkişafa zəmin yaradan güclü iqtisadiyyatın qurulmasında təhsilin, xüsusilə ali təhsilin rolu. Azərbaycanda insan kapitalının formalaşması. Təhsil müəssisələrinin maliyyələşdirilməsi mexanizmləri. Respublikanın təhsil sistemində mövcud olan problemlər.	1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
20.	07.11.2022	**Mövzu 20.** Səhiyyə sisteminin idarə edilməsi mexanizmləri. Səhiyyə sisteminin strukturu və bazar münasibətləri şəraitində səhiyyə sisteminin əsas xüsusiyyətləri. Səhiyyədə dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri. Səhiyyə sisteminin mövcud vəziyyəti və başlıca problemləri. Səhiyyənin	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə

		maliyyələşdirilməsi. Səhiyyə sistemi: beynəlxalq təcrübə. Tibbi sığorta.	olunması, Bakı: 2011
21.	11.11.2022	**Mövzu 21.** **Mədəniyyət və incəsənətin idarə edilməsi.** Mədəniyyət müəssisələrində bazar münasibətlərinin xüsusiyyətləri. Mədəniyyət sferasının kommersiyalaşma sərhəddi. Mədəniyyət və incəsənət xidmətində təşkilati-iqtisadi formalar və bazarın növləri. Bədən tərbiyəsi və idman sahəsində bazar və marketinq. İdman sahəsində özəlləşdirmənin spesifik xüsusiyyətləri. Professional idmanda idmançıların sosial iqtisadi müdafiəsi.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011
22.	14.11.2022	**Mövzu 22.** **Mənzil-kommunal sahələrinin inkişafının tənzimlənməsi və idarə edilməsi.** Mənzil-kommunal təsərrüfatının mahiyyəti və göstəriciləri. Əhalinin mənzilə olan tələbatının, onların ödənilmə səviyyəsinin, yaşayış sahələrinin, mənzil fondunun, mənzillərə göstərilən komunal xidmətlərin keyfiyyətinin əsas göstəriciləri. Yaşayış sahəsi anlayışı. Mənzil-kommunal sahəsi. Əhalinin mənzillə təminatı və mənzilin istismarı planları şəhər salma və bələdiyyə planlarının tərkib hissəsi kimi. Bu planların tərtibində istifadə olunan kompleks göstəricilər sistemi. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində əhalinin mənzillə təşkilatını yaxşılaşdırılması üçün istifadə olunan vasitələr.. İpotekanın üstünlükləri. Mənzil–kommunal sahəsində islahatların əsas istiqamətləri. Mənzil–kommunal sahəsində islahatların əsas mərhələləri.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. Əliyev A.6, Şəkərəliyev A. Bazar iqtisadiyyatına keçid: dövlətin iqtisadi siyasəti, B., Bakı Universiteti , 2002,
23.	18.11.2022	**Mövzu 23.** **Turizm və sosial-mədəni servis xidməti.** Turizmin sosial-iqtisadi mahiyyəti. Turizmin inkişafının iqtisadi əsasları. Turizm və sosial-mədəni servis xidmətinin təşkili. Turizmin tənzimlənməsi və idarə olunması mexanizmləri. Turizmin resurs potensialı. Tuizmdə sahibkarlıq fəaliyyəti. Azərbaycanda turizmin inkişafı istiqamətləri.	**Əsas ədəbiyyatlar** 1. Mühazirə materialları 2. Ə.Q.Əlirzayev. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi , Bakı: 2010. **Əlavə ədəbiyyatlar** 1. M.Süleymanlı . Sosial mədəni sahənin idarə olunması, Bakı: 2011 2. Əliyev A.6, Şəkərəliyev A. Bazar iqtisadiyyatına keçid: dövlətin iqtisadi

			siyasəti, B., Bakı Universiteti , 2002,
		CƏMİ:45saat	

№	**SEMİNAR – məşğələlərinin adı**	saat	**Tarix**	**Qeyd**
1.	Sosial sahələrin iqtisadiyyatı fənninin məqsədi və əsas vəzifələri.	2s	19.09.2022	
2.	Sosial sahələrin resurs potensialı.	2s	21.09.2022	
3.	Demoqrafiya proseslərinin tənzimlənməsi. Sosial sahələrin maliyyələşməsi.	2s.	28.09.2022	
4.	Sosial siyasətin formalaşması və həyata keçirilməsinin nəzəri əsasları. Sosial siyasətin əsas istiqamətləri: əhalinin sosial müdafiəsi.	2s.	03.10.2022	
5.	Sosial siyasətin müxtəlif modelləri və strategiyaları.	2s	05.10.2022	
6.	Sosial inkişaf və onun planlaşdırılması Əhalinin həyat səviyyəsi və yaşayış minimumunun tənzimlənməsi.	2s.	12.10.2022	
7.	Əmək bazarı və onun tənzimlənməsi. Sosial sahələrin idarə edilməsi.	2s.	17.10.2022	
8.	Tələbat sistemi və istehlakın idarə edilməsi.	2s.	19.10.2022	
9.	informasıya, konsaltınq və audıt xıdmətlərı. Əhaliyə göstərilən maddi xidmətlər.	2s	26.10.2022	
10.	Sosial infrastrukturun idarə edilməsi sistemivə mexanizmləri Sosial sığorta anlayışı	2s	31.10.2022	
11.	Qeyri-kommersiya sahələrinin idarə edilməsi	2s	02.11.2022	
12.	Təhsil sisteminin tənzimlənməsi və idarə edilməsi mexanizmləri Elm sahəsinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi	2s	14.11.2022	
13.	Səhiyyə sisteminin idarə edilməsi. Mədəniyyət və incəsənətin idarə edilməsi.	2s	16.11.2022	
14.	Mənzil-kommunal sahələrinin inkişafının tənzimlənməsi və idarə edilməsi.	2s	21.11.2022	
15.	Turizm və sosial-mədəni servis xidməti. Mənzil-kommunal sahələrinin inkişafının tənzimlənməsi və idarə edilməsi.	2s	23.11.2022	
CƏMİ: 30 saat				
ÜMUMİ CƏM: 75 saat				

Fənn müəllimi: **M.R.Əsgərova**